

FİZİK I

SONBAHAR 2024-2025

FİNAL SINAVI

20.01.2025

Talimatlar: Sınavı tamamlamak için **100 dakikanız** var. Sınav sırasında **sadece kendi hesap makinenizi** kullanabilirsiniz. **Tükenmez veya mürekkepli kalem kullanmak kesinlikle yasaktır.** Cep telefonlarınız gözle görülemeyecek ve elle erişilemeyecek bir yerde olmalıdır. Cep telefonuna bakarken yakalanırsanız kağıdınız derhal alınacaktır. Cevaplarınızı yazmak için her sorunun altındaki boşluğu kullanınız. Gerekirse fazla boş kağıt dağıtılacaktır. **Tam puan alabilmek için çözüm yolunu göstermelisiniz. Maksimum alabileceğiniz not 100'dür.** Sınavın ilk **10 dakikasında** sınav ile ilgili soru sorabilirsiniz. **Ondan sonra soracağınız her soru için notunuzdan 5 puan düşülecektir.** Buna rağmen sorduğunuz soruya cevap alamayabilirsiniz. Başarılar!

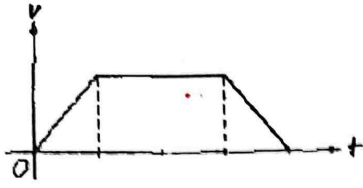
Ad ve soyad: Ali İhsan Göker

Öğrenci numarası: -

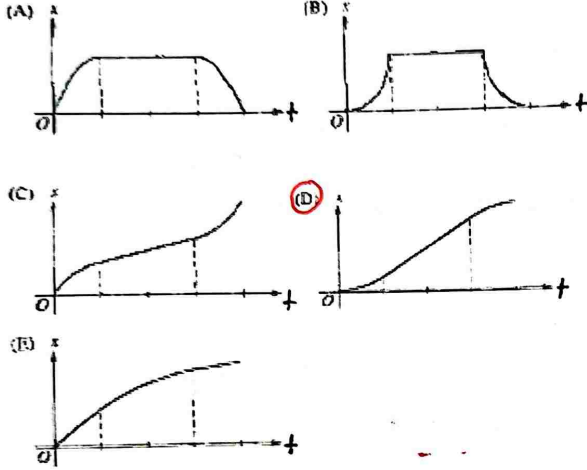
İmza:

CEVAP ANAHTARI

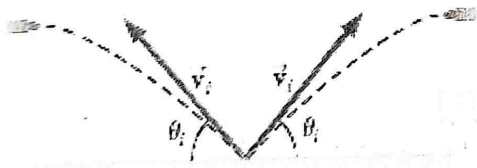
1.

Hız-zaman grafiği yukarıdaki gibi olan bir cismin konum-zaman grafiği hangi şıkta doğru gösterilmiştir? (5 puan)

2. Şekilde görüldüğü gibi iki cisim aynı anda $v_i=10$ m/s süratle ve yatayla $\theta=60^\circ$ açı yapacak şekilde zıt yönlere fırlatılıyor. İki cisim arasındaki uzaklık $t=5$ s'de nedir? ($\cos 60^\circ=0,5$ ve $\sin 60^\circ=0,87$) (5 puan)

$$\begin{aligned} d &= 2v_i \cdot \cos \theta \cdot t \\ &= 2 \cdot 10 \cdot \cos 60^\circ \cdot 5 \\ &= 50 \text{ m.} \end{aligned}$$

3. Bir top $h=2,5$ m yüksekliğinden durgun halden düşmeye bırakıldığı anda yukarı doğru başka bir top düşey olarak v_0 hızıyla atılmıştır. İki topun $h/2$ yüksekliğinde karşılaşabilmeleri için v_0 ne olmalıdır? ($g=10$ m/s²) (5 puan)

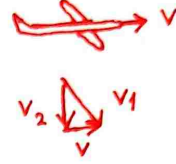
$$\frac{h}{2} = \frac{1}{2} g t^2 \Rightarrow t = \sqrt{\frac{h}{g}}$$

$$\frac{h}{2} = v_0 \cdot t - \frac{1}{2} g t^2 = v_0 \cdot t - \frac{h}{2}$$

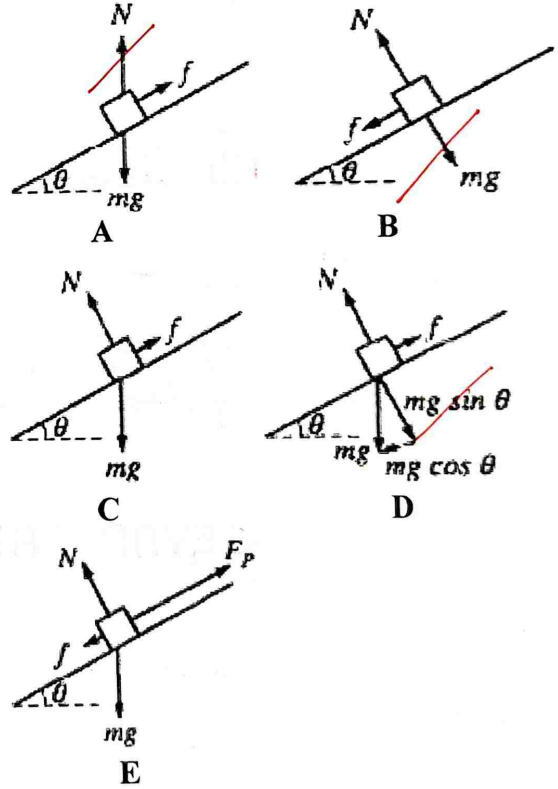
$$\begin{aligned} v_0 \cdot t &= h \Rightarrow v_0 \cdot \sqrt{\frac{h}{g}} = h \Rightarrow v_0 = \sqrt{gh} \\ &v_0 = 5 \text{ m/s} \end{aligned}$$

4. Verilen bir anda yerdeki bir gözlemci bir paketi dikeyle $\theta=30^\circ$ açı yapacak şekilde havada v_1 hızıyla düşerken görmektedir. Yere göre sabit hızla yatay olarak uçmakta olan bir uçaktaki pilota göre paket o anda v_2 hızıyla dikey olarak düşmektedir. Uçağın yere göre sürati nedir? (5 puan)

- A. v_1+v_2
B. v_1-v_2
C. $\sqrt{v_1^2 - v_2^2}$
D. $\sqrt{v_2^2 - v_1^2}$
E. $\sqrt{v_1^2 + v_2^2}$

5. Aşağıdaki beş şekil, eğik düzlem üzerindeki bir cisme etkiyen ağırlık mg , sürtünme kuvveti f , normal kuvvet N ve uygulanan kuvvet F_p 'yi göstermektedir.

a. Hangi şekil yukarıya doğru ivmelenen parçacığa karşılık gelir? (3 puan)

E

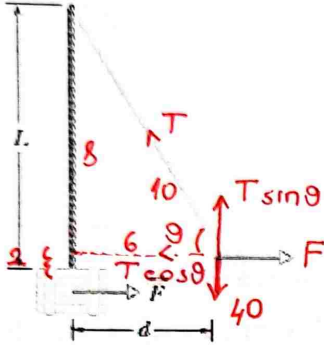
b. Hangi şekil eğik düzlem üzerinde durmakta olan parçacığa karşılık gelir? (3 puan)

C

c. Hangi şekil sabit hızla aşağı doğru kaymakta olan parçacığa karşılık gelir? (4 puan)

C

6. $L=10$ m uzunluğundaki bir ipe asılı 4 kg ağırlığındaki bir cisim değişken bir F kuvvetinin etkisiyle yatayda $d=6$ m yol alacak şekilde yer değiştiriyor. İlk ve son konumda cismin hızı sıfır ve cisim dengedeyse ($g=10$ m/s²)

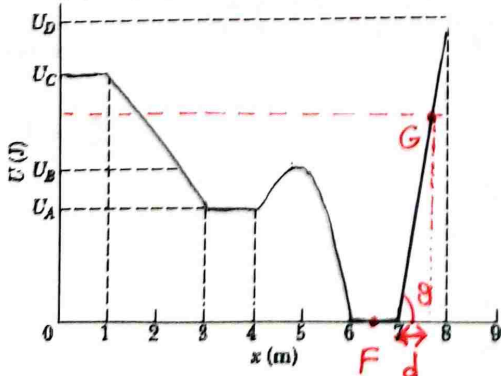
a. Son konumda F nedir? (5 puan)

$$\begin{aligned} T \sin \theta &= 40 \\ T \cos \theta &= F \\ \tan \theta &= \frac{40}{F} = \frac{8}{6} \\ F &= 30 \text{ N} \end{aligned}$$

b. F kuvvetinin cisim üzerinde yaptığı iş nedir? (5 puan)

$$\begin{aligned} \sum W &= W_g + W_F = \Delta K = 0 \\ W_g &= -40 \cdot 2 = -80 \text{ J} \\ W_F &= +80 \text{ J} \end{aligned}$$

7. Aşağıdaki grafik, 2 kg kütleli bir parçacığın koruyan bir kuvvetin etkisiyle hareket ederken x eksenini boyunca potansiyel enerjisini göstermektedir. $U_A=9$ J, $U_C=21$ J ve $U_D=24$ J olarak veriliyor. Parçacık $U_B=12$ J olan noktadan 4 J kinetik enerjiyle geçiyor.

a. Parçacığın $x=6,5$ m konumundaki sürati nedir? (5 puan)

$$E_B = U_B + K_B = 12 + 4 = 16 \text{ J}$$

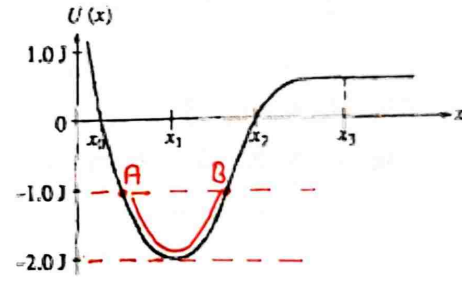
$$E_F = E_B = K_F = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot v_F^2 = 16 \Rightarrow v_F = 4 \text{ m/s}$$

b. Sağ tarafta parçacığın geri dönme noktası neresidir? Neden? (5 puan)

$$\tan \theta = 24 \quad \frac{16}{d} = 24 \quad d \approx 0,67$$

$$x = 7 + d = 7,67$$

8. Koruyan bir kuvvetin etkisi altında hareket eden bir parçacığın potansiyel enerjisinin konumuna göre grafiği aşağıda verilmiştir. x_1 'den geçerken parçacığın kinetik enerjisi 1 J ise hangi şık doğrudur? (10 puan)

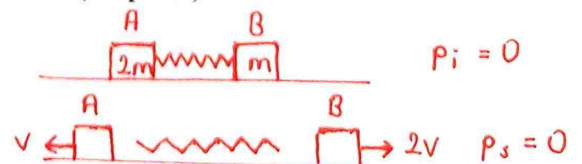

$$\begin{aligned} E_1 &= K_1 + U_1 \\ &= -2 + 1 \\ &= -1 \text{ J} \end{aligned}$$

A ve B arasında salınım yapar

- A. Parçacık x_2 ve x_0 arasında salınım yapar.
 B. Parçacık x_3 'ün sağına geçer ve bir daha geri dönmez.
 C. Parçacık x_0 'ın soluna geçer ve bir daha geri dönmez.
 D. Parçacık x_0 veya x_2 'de durur.
 E. Parçacık x_0 veya x_2 'ye asla ulaşamaz.

9. A parçacığı ve B parçacığı, aralarında sıkıştırılmış bir yay olduğu halde bir arada tutulmaktadır. Bırakıldıklarında, yay onları iterek ayırıyor ve ayrı olarak birbirlerine göre zıt yönde sürtünmesiz zeminde harekete başlıyorlar. A'nın kütlesi B'nin kütlesinin 2 katıdır ve yaydaki depolanan potansiyel enerji 60 J'dur. Yayın ihmal edilebilir kütlesi olduğunu ve depoladığı enerjinin tamamının parçacıklara aktarıldığını varsayarsak, parçacıklar serbest bırakıldıktan sonra A ve B parçacıklarının kinetik enerjileri ne kadardır? (10 puan)

$$P_i = 0$$

$$P_s = 0$$

$$K_A + K_B = U_y = 60 \text{ J}$$

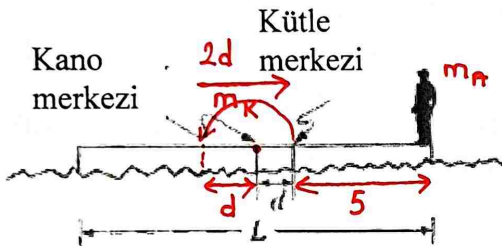
$$\frac{1}{2} 2m \cdot v^2 + \frac{1}{2} m 4v^2 = 60$$

$$K_A + 2K_A = 60$$

$$K_A = 20 \text{ J}$$

$$K_B = 40 \text{ J}$$

10. Şekilde görüldüğü gibi 80 kg kütleli bir adam suyun üzerinde hareketsiz durmakta olan $L=14 \text{ m}$ uzunluğundaki homojen bir kanonun sağ ucunda ayakta durmaktadır. Kano-adam sisteminin kütle merkezi, kanonun merkezine $d=2 \text{ m}$ kadar sağındadır.

a. Kanonun kütlesi ne kadardır? (5 puan)

$$m_k \cdot d = m_A \cdot 5$$

$$m_k \cdot 2 = 80 \cdot 5 \Rightarrow m_k = 200 \text{ kg}$$

b. Eğer adam yürüyerek kanonun sol ucuna gider ve durursa, su ve kano arasındaki sürtünme kuvvetini ihmal edersek kano suda ne kadar hareket eder? (5 puan)

$$F_{dış} = 0 \Rightarrow KM \text{ yer değiştirmez}$$

$\Rightarrow$ sağa doğru $2d=4 \text{ m}$ gider

11. Durmakta olan bir masa sabit α açısız ivmesiyle dönmeye başlıyor. Tam bir dönüş yaptığı anda masanın açısal hızı nedir? (5 puan)

A. $\sqrt{2\alpha}$

B. $\sqrt{2\pi\alpha}$

C. $\sqrt{4\pi\alpha}$

D. 2α

E. $4\pi\alpha$

$$\omega = \alpha t$$

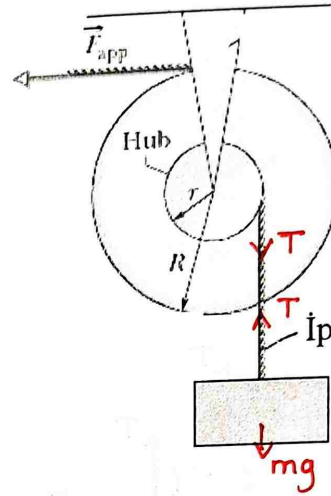
$$\theta = 2\pi = \frac{1}{2} \alpha t^2$$

$$t = \sqrt{\frac{4\pi}{\alpha}}$$

$$\omega = \alpha \cdot \sqrt{\frac{4\pi}{\alpha}} = \sqrt{4\pi\alpha}$$

12. Yatay sürtünmesiz bir eksen üzerine monte edilmiş olan yo-yo benzeri bir araç şekilde görüldüğü gibi 30 kg 'lık bir sandığı kaldırmak için kullanılıyor. Bu aracın dış yarıçapı $R=0,5 \text{ m}$, iç makara yarıçapı r ise $0,2 \text{ m}$ 'dir. Aracın dışına sarılmış olan halata 160 N büyüklüğünde sabit bir $\vec{F}_{app}$ kuvveti uygulandığında, iç makaraya

sarılmış olan halata bağlı olan kutunun yukarı yöndeki ivmesi 2 m/s^2 olmaktadır. Aracın dönme eksenine etrafındaki eylemsizlik momenti nedir? ($g=10 \text{ m/s}^2$) (10 puan)

$$T - mg = ma$$

$$T = m(g + a) = 30(10 + 2) = 360 \text{ N}$$

$$\tau = F_{app} \cdot R - T \cdot r$$

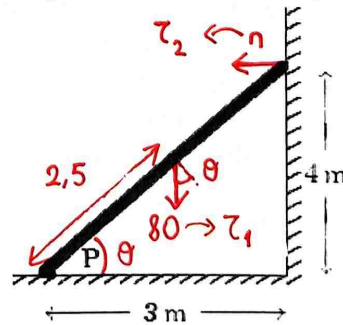
$$= 160 \cdot 0,5 - 360 \cdot 0,2 = 8 \text{ N} \cdot \text{m}$$

$$\tau = I \alpha = I \cdot \frac{a}{r}$$

$$8 \cdot 0,2 = I \cdot 2$$

$$I = 0,8 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

13. 80 N ağırlığındaki bir çubuk şekilde görüldüğü gibi sürtünmesiz bir duvara dayalı şekilde dengede durmaktadır. Duvarın çubuğa P noktası etrafında uyguladığı tork ne kadardır? (5 puan)

$$\tau_1 = \tau_2 \text{ denge!}$$

$$\tau_1 = 80 \cdot 2,5 \cdot \cos \theta$$

$$\tau_1 = 80 \cdot 2,5 \cdot \frac{3}{5}$$

$$\tau_1 = 120 \text{ N}$$

A. $40 \text{ N} \cdot \text{m}$

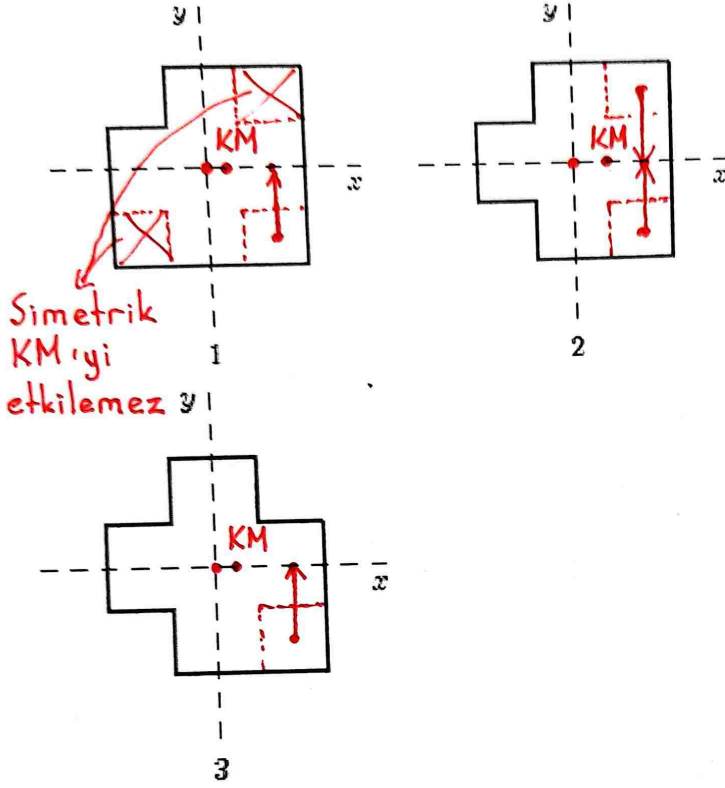
B. $60 \text{ N} \cdot \text{m}$

C. $120 \text{ N} \cdot \text{m}$

D. $160 \text{ N} \cdot \text{m}$

E. $240 \text{ N} \cdot \text{m}$

BONUS: Kare şeklindeki homojen bir plakanın köşelerinden aşağıda görüldüğü gibi üç farklı şekilde parça(lar) kesilip atılıyor. Sonuçta ortaya çıkan üç farklı cismin kütle merkezinin x koordinatını büyükten küçüğe sıralayınız. (10 puan)

$$2 > 1 = 3$$

Kesikli çizgiyle gösterilen parçaları simetrik cisme sonradan ekledim. Onlar olmadan KM orijinde